



5. rocznica śmierci Leopolda Kozłowskiego-Kleinmana

2024-03-12

Dziś, 12 marca mija piąta rocznica śmierci Leopolda Kozłowskiego-Kleinmana, kompozytora, dyrygenta i pianisty, nazywanego „ostatnim klezmerem Galicji”, honorowego obywatela Krakowa. Z tej okazji na grobie artysty na nowym cmentarzu żydowskim przy ul. Miodowej zapłonął znicz od władz Miasta Krakowa.

Leopold Kozłowski-Kleinman urodził się 26 listopada 1918 roku w Przemyślanach koło Lwowa. Od najmłodszych lat jego pasją była muzyka. Swoją naukę rozpoczął już w rodzinnych Przemyślanach. W rodzinie Kleinmanów z pokolenia na pokolenie przekazywane były tradycje klezmerskie. Po ukończeniu gimnazjum rozwijał talent muzyczny w konserwatorium we Lwowie w klasie fortepianu u słynnego profesora Tadeusza Majerskiego. W tym czasie założył również własną orkiestrę.

Okres II wojny światowej był tragiczny dla rodziny Kleinmanów. Rodzice oraz jego brat zostali bestialsko zamordowani. Leopold Kozłowski-Kleinman najpierw przebywał w getcie przemysłańskim, później został umieszczony w niemieckim obozie pracy w Kurowicach, z którego po kilkunastu miesiącach uciekł do oddziału Armii Krajowej. Brał udział w walkach z Niemcami i Ukraińcami. Po wkroczeniu Armii Czerwonej wstąpił do Wojska Polskiego i przeszedł cały szlak bojowy – aż do Berlina.

Powojenny los związał Leopolda Kozłowskiego-Kleinmana z Krakowem. Tutaj ukończył dyrygenturę w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej, a następnie został kierownikiem artystycznym i pierwszym dyrygentem Zespołu Pieśni i Tańca Krakowskiego Okręgu Wojskowego, a po reorganizacji – Zespołu Wojskowego „Desant” Warszawskiego Okręgu Wojskowego z siedzibą w Krakowie. Następnie był kierownikiem muzycznym Teatru Żydowskiego w Warszawie i cygańskiego zespołu „Roma”. Jako konsultant współpracował z greckim zespołem „Hellen” i zespołem „Rzeszowiacy”.

Po 1989 r. swoje artystyczne życie związał z muzyką żydowską. Najpierw koncertował w całej Polsce ze Sławą Przybylską. W połowie lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku zaczął współpracę z Jackiem Cyganem.

Leopold Kozłowski-Kleinman opracował sześć polskich wersji musicalu „Skrzypek na dachu”. Musical ten był wystawiany w wielu teatrach polskich, między innymi przez Operę Krakowską i Teatr Muzyczny w Gdyni. Artysta skomponował również muzykę teatralną do wielu spektakli wystawianych w Teatrze Żydowskim w Warszawie oraz filmową, jest m.in. twórcą muzyki obozowej i gettowej w filmie „Lista Schindlera” Stevena Spielberga.

Leopold Kozłowski-Kleinman był ogromnej sławy autorytetem muzycznym. Jako ostatni na świecie autentyczny klezmer wiedział, jak należy wykonywać tradycyjne pieśni żydowskie. Przywrócił w powojennej Polsce pamięć o żydowskiej kulturze, rozsławiając na cały świat Kraków i byłą żydowską dzielnicę Krakowa – Kazimierz. Jego zasługi w krzewieniu kultury żydowskiej były doceniane przez ludzi kultury na całym świecie.

Leopold Kozłowski-Kleinman miał na swoim koncie wiele prestiżowych nagród, w tym nagrodę Academy of Television Arts & Sciences „Emmy” oraz nadany przez Ministra Kultury medal „Zasłużony



**Magiczny
Kraków**

kulturze Gloria Artis". W 2014 r. otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa.